

Cíle arteterapie

Cíl arteterapie – znovu vybudovat narušené přirozené dispozice člověka – kreativitu, spontaneitu a schopnost komunikovat se sebou samým, s druhými lidmi, s prostředím, ve kterém člověk žije, chápání života v jeho souvislostech a jeho smysluplné prožívání.

Formy arteterapie

- Individuální
- Skupinová
 - Rodiná arteterapie
 - Arteterapie v partnerském vztahu

Způsob práce

- Volný výtvarný projev

volné čmárání

volná kresba

volná malba

- Tématický výtvarný projev – dítě kreslí na nějaké zadané téma

- Výtvarný projev při hudbě – uvolnění sil podněcujících tvořivost při přepisu zvukových rytmů

- Skupinové výtvarné činnosti

- „Štafetová“ kresba a malba

- Skupinová kresba domu

- Společné tvoření terapeuta s klientem

Arteterapeut

- vzdělaný v obou částech výrazu arteterapie
 - umění (dějiny umění, výtvarné techniky,...)
 - terapie (psychologie, pedagogika,...)
- schopnost empatie, improvizace, předvídání vývoje událostí, vysoký etický a morální kredit, umět vytvořit atmosféru důvěry
- snaha pomáhat řešit problémy klienta při aktivní výtvarné činnosti nebo při vnímání díla
- součást interdisciplinárního týmu (lékař, psycholog...)

Výtvarné materiály a média

- hrají v arteterapii důležitou roli
- významný faktor celého kreativního terapeutického dění
- dělení materiálů
 - měkké
 - křehké
 - tvrdé

 - dvojdimenzionální
 - trojdimenzionální

Jak zorganizovat arteterapeutické sezení:

Důležité otázky na začátek :

- O jaký skupinový model půjde?
- Kolik bude mít skupina členů? Otevřenost nově příchozím
- Vedoucí skupiny – kolik, kdo, asistenti, přístup
- Jaký bude vztah asistentů klientů – aktivita x pasivita
- Délka trvání tohoto kurzu, trvání jednotlivých hodin
- Způsob, jak se povedou záznamy o činnosti jednotlivců i celé skupiny

Postup při tvorbě

- o *Zahájení a rozehrávací cvičení* – přivítání, představení se, seznámení s tím, co budeme dělat, povídání
- o *Hlavní činnosti* – čas! , mít naplánováno téma dopředu
- o *Diskuze a zpětná vazba* – nenutit, lze po skupinkách, společně, individuálně
- o *Zakončení na závěr* – během práce se prožívá určitý pocit vzájemné blízkosti, který je třeba si na konci práce uvědomit
Shrnutí a zhodnocení veškerých zkušeností.

Arteterapie s mentálně postiženými

- Vhodné jsou tělesně orientované techniky (tělesně-hmatově)
- Např. modelování z hlíny – uvědomění si vlastního těla – důležité pro tvorbu adekvátního sebevědomí, sebehodnocení
- Cíl – kompenzace intelektových deficitů, zlepšit komunikativní dovednosti, schopnost zaujmout soc. role
- Prostředek učení se o světě, jeho souvislostech, rozvíjení tvořivosti, prostorového vnímání
- Úspěšnost arteterapeutické intervence – metoda komentování předložených obrázků dětmi

Kde se vyučuje

- kurzy, semináře
- Vysoké školy:
 - Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity (Bc.)
 - Pedagogická fakulta univerzity Karlovy, Katedra výtvarné výchovy (volitelné kurzy)
 - Katedra výtvarné výchovy PF UJEP Ústí nad Labem (kurzy)
 - Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity
- Postgraduální studium
 - ČAA pořádá od r. 1998 pětiletý sebezkušenostní komunitní výcvik a krátkodobé kurzy a dílny, zaměřené na seznámení s arteterapeutickými technikami